

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-05-22
Besvaras senast
2026-06-03 kl. 12.00

Till sjukvårdsminister Elisabet Lann (KD)

2025/26:833 Svenska myndigheters genomförande av beslutad folkhälsopolitik

Sveriges Radio har nyligen publicerat en dokumentärserie om hur snustillverkares argument rörande alternativa nikotinprodukters betydelse för Sveriges internationellt sett unikt låga dagligrökning saknar vetenskaplig grund – åtminstone enligt svenska folkhälsomyndigheter.

Som lagstiftare är riksdagens ledamöter i stor utsträckning beroende av de bedömningar som regeringens myndigheter sammanställer. I möjligaste mån bör lagstiftning och politiska reformer ha stöd i vetenskap och forskning. Men möjligheten och ansvaret att formulera uppdraget till myndigheterna är regeringens, vilken i sin tur svarar inför riksdagen.

Det är ingen som kan ifrågasätta att Sverige har bland världens lägsta andel dagligrökare i befolkningen. Om det är tillgången på alternativa nikotinprodukter eller framsynta myndigheters arbete för tobaksprevention som är orsaken kan – och bör – fortsatt diskuteras.

Den sittande regeringen har på olika sätt etablerat skademinimeringsprincipen som bärande för nikotinpolitiken, exempelvis genom att sänka punktskatten på traditionellt snus och höja den i motsvarande grad på cigaretter. Medborgarna får därmed ett ekonomiskt såväl som medicinskt incitament att byta vanor.

Nikotinpolitiksomläggningen mot att behandla nikotinprodukter olika baserat på produktens hälsopåverkan och inte endast på tobaksinnehåll har antagits av riksdagen.

Hur myndigheterna ser på det samlade kunskapsläget är av stor betydelse, inte minst då svenska myndigheter har betydande oberoende och återkommande representerar Sverige i en lång rad EU-processer, exempelvis vid den kommande översynen av EU:s tobaksprodukt direktiv. Sveriges Radios reportage har gjort tydligt att de folkhälsovårdande myndigheterna inte delar regeringens och riksdagens syn på vilken nikotinpolitik Sverige ska driva inhemskt och inom EU-samarbetet.

Mot denna bakgrund vill jag fråga sjukvårdsminister Elisabet Lann:

Vad avser ministern att göra för att säkerställa att de folkhlsovrdande myndigheterna utför sitt uppdrag inom nikotinpolitiken i enlighet med de beslut som fattas av regering och riksdag, och har ministern förtroende för att myndigheternas generaldirektörer leder sina myndigheter i linje med regeringens och riksdagens fattade beslut om inriktningen på Sveriges nikotinpolitik?

.....

Arin Karapet (-)

verlmnas enligt uppdrag

Linda Utterberg